

КОНТРАКТ ТВІННІНГ

Розробка нових статистичних методологій і показників в окремих сферах статистики згідно зі статистичними стандартами ЄС

Україна

ЗВІТ ПРО РОБОТУ МІСІЇ

щодо

Перерахунок динамічних рядів II

1.4.4 Робоча місія

Місію здійснено

Броніславою КАМІНСКІЄНЕ, головою відділу методології та якості, Служба статистики Литви, Юргою РУКСЕНАІТЕ, провідним спеціалістом відділу методології та якості, Служба статистики

ДССУ, Київ

<13-15.11.2012 р.>

Версія: Остаточна

		 STATISTICS DENMARK

IPA 2007

Прізвище автора, адреса, електронна адреса (зберегти необхідну інформацію)

*Броніслава Камінскієне
Статистика Литви
Проспект Гедіміно, 29
LT-01500, Вільнюс
Литва
Тел.: +370 5 236 46 14
Ел. адреса: Bronislava.Kaminskiene@stat.gov.lt*

*Юрга Руксенаітее
Статистика Литви
Проспект Гедіміно, 29
LT-01500, Вільнюс
Литва
Тел.: +370 5 236 14 68
Ел. адреса: Jurga.Ruksenaite@stat.gov.lt*

Зміст

Стислий опис	4
1. Загальні зауваження	5
2. Оцінка та результати.....	5
3. Висновки та рекомендації	7
Додаток 1. Технічне завдання	9
Додаток 2. Особи, з якими відбулися зустрічі.....	11

Перелік скорочень

ТЗ	Технічне завдання
ДССУ	Державна служба статистики України
INE	Статистичний офіс Іспанії
ССП	Структурна статистика підприємств
СЛ	Статистика Литви

Стислий опис

Якщо звіт-основний текст-перевищує 4 сторінки

*Включає інформацію керівникам Проекту та ПРП.
Основні висновки та тези здобутків.*

1. Загальні зауваження

Цей звіт про роботу місії було складено в рамках Проекту Твіннінг „Розробка нових статистичних методологій і показників в окремих сферах статистики згідно зі статистичними стандартами ЄС”. Це була місія, присвячена перерахунку динамічних рядів структурної статистики підприємств для впровадження NACE rev.2 в рамках Компоненту II – Захід 1.4 “Перерахунок динамічних рядів II” за Проектом. Мета місії полягала в оцінці якості ретроспективних даних щодо КВЕД-2010 у сфері структурної статистики підприємств, перехідних матриць та обробки вимог, визначених Регламентом ЄК № 275/2010 від 30.03.2010 р. стосовно критеріїв оцінки якості структурної статистики підприємств.

Конкретними цілями місії були:

- Оцінка якості ретроспективних даних щодо КВЕД-2010 у сфері структурної статистики підприємств.
- Оцінка якості перехідних матриць. Застосування формули відносної похибки.
- Оцінка рівня порівняння ретроспективних даних щодо КВЕД-2010 з даними 2012 року, що будуть отримані наступного року в процесі проведення обстежень структурної статистики підприємств на основі КВЕД-2010.
- Обговорення порядку проведення перерахунку даних за 2012 рік на основі КВЕД-2005.
- Обробка вимог, визначених Регламентом ЄК № 275/2010 від 30.03.2010 р. стосовно критеріїв оцінки якості структурної статистики підприємств.
- Представлення звіту ДССУ щодо якості результатів річного вибіркового обстеження малих підприємств у рамках структурної статистики. Обговорення його можливих удосконалень з урахуванням впровадження КВЕД-2010 та вимог Регламенту ЄК № 275/2010 від 30.03.2010 р.
- Уточнення тем семінару з переходу на нову класифікацію Nace rev.2, який планується провести в наступному році (2013 р.).

Консультанти хотіли б висловити свою вдячність усім посадовцям та окремим особам, з котрими відбулися зустрічі, за люб’язну підтримку та цінну інформацію, яка була отримана під час перебування в Україні, оскільки така інформація значною мірою допомогла в роботі.

Висновки та спостереження, що містяться у цьому звіті, відображають думки та погляди консультантів, і не обов’язково співпадають з висновками представників ЄС, ДССУ, або Статистичною службою Данії/ Статистикою Фінляндії/Статистикою Литви/Центральним статистичним бюро Латвії/ Статистичним офісом Словацької Республіки/Статистичним офісом Іспанії/ Статистикою Швеції.

2. Оцінка та результати

Після місії (*Класифікації в рамках структурної статистики*, 01-03.08.2012 р.) спеціалісти ДССУ підготували перехідну матрицю коефіцієнтів та перерахували статистичні дані для України та для двох областей на період до 2011 року. База даних містила показники обороту, кількості найманих працівників і кількості підприємств, а

також коефіцієнти переходу від Nace1.1 до Nace 2 (та навпаки). Значення показників були вироблені в класифікації Nace 1.1 та Nace 2.

Експерти зробили аналіз показників та коефіцієнтів (у розрізі різних видів діяльності за Nace) окремо для областей та України в цілому. Аналіз показав правильність підготовленої бази даних та відзначив великі різниці між коефіцієнтами в різних областях та в цілому по Україні. Різниці також існували між коефіцієнтами різних показників в межах однієї конкретної області. .

Спеціалісти ДССУ представили методологію перерахунку даних з Nace 1.1 до Nace 2. Були обговорені основні аспекти методології: методи та моделі, подвійне кодування, мікрометоди (рівень підприємства), макрометоди (рівень виду діяльності), характеристики якості даних.

Обговорювалися переваги та недоліки формули відносної похибки. Такий тип похибок корисний (з урахуванням періоду часу) при перерахунку динамічних рядів для однієї області. Він також може застосовуватися при порівнянні різниць між показниками різних областей.

Спеціалістами ДССУ було проведено аналіз перерахунку показника обороту на макро та мікрорівні. Під час експериментального перерахунку була оцінена «мініматриця» структури для кожного виду діяльності підприємства (коли підприємство має більше, ніж один вид економічної діяльності). Аналіз показав наявність незначної різниці між результатами, досягнутими із застосуванням двох методів, тому було вирішено застосовувати макрорівень для перерахунку різних показників.

Для здійснення перерахунку було підготовлено план дій:

- 1) Були визначені змінні
- 2) Підготовлена перехідна матриця для кожного показника (3 показника) та кожного регіону.
- 3) Підготовлені різні таблиці (перевірка, аналіз, агрегація). Наприкінці було складено таблицю для України в цілому з урахуванням усіх регіонів.

Був проаналізований та обговорений Регламент щодо статистики підприємств (Регламент Єврокомісії № 275/2010 від 30 березня 2010 року). Згідно з видами діяльності за Nace, статистичні дані повинні готуватися на рівні 2, 3 або 4 знаків.

Публікації користувачам

Була обговорена структура публікацій ССП. Існують 2 типи публікації. У червні виходить *базова публікація* попередніх даних періоду t-1. Публікація містить короткий опис методології; значення основних показників: кількість працівників в Україні та окремих регіонах; та коефіцієнт варіації кожного показника. Друга *повна публікація* виходить у жовтні. Повна публікація надає комплексний опис методології, показників якості, даних головних показників та порівнянь між регіонами.

Експерти надали інформацію про Прес-релізи показників структурної статистики підприємств та Звітів щодо якості стосовно показників ССП СЛ.

Досвід Статистики Литви (СЛ)

Експерти представили етапи процесу перерахунку, який проводився у СЛ. Подвійне обстеження (за Nace 1.1 та Nace 2) проводилося в 2008 році. Підприємства в Статистичному реєстрі СЛ були подвійно перекодовані за періоди 2005-2007 р.р. СЛ розробила методи апробації для ретроспективних розрахунків. Дані ССП були

перераховані лише за період 2005-2007 років. Дані ССП були перераховані на мікрорівні. СЛ проаналізувала точність переоцінки моделей. Для більш ранніх періодів (наприклад, короткострокова статистика) застосовувалася абсолютна відносна похибка. Експертами був зроблений теоретичний аналіз усіх видів діяльності на рівні секції з Насе 1.1 до Насе 2. Були отримані нерівності, які можуть бути використані для порівняння та пояснення відношень між різними видами діяльності. Теоретичні обмеження означають, що після перерахунку значення показника щодо конкретного виду діяльності повинно бути більшим або меншим, ніж до перерахунку.

Наприклад, ми аналізуємо показник обороту. Види діяльності С (добувна промисловість) з Насе 1.1 перейшли до видів діяльності В (добувна промисловість), С (переробна промисловість) та Н (транспорт і складське господарство). Це означає існування обмеження для змінних: $C(1) \geq B(2)$, де 1 означає Насе 1.1 і 2 означає Насе 2.

Використання нерівностей дають можливість перевірити, чи правильно був зроблений перерахунок. Такі нерівності можуть застосовуватися в будь-якій області перерахунків (ССП, короткострокова статистика). Обмеження також можуть аналізуватися в протилежному напрямі: від Насе 2 до Насе 1.1.

Щодо якості даних ССП

Якість перерахованих даних повинна оцінюватися на рівні окремого виду діяльності, області та країни. Якщо дані були перераховані тільки за 1-2 роки, виміри якості буде складно застосувати. Можливо перевірити згадані теоретичні обмеження для видів діяльності.

На сьогодні не існує регламенту ЄС стосовно якості адміністративних даних. Експерти представили різні документи та методології Євростату стосовно вимог щодо якості та стандартів метаданих ССП: Показники якості адміністративних даних (Проект *Essnet щодо використання адміністративних та облікових даних у статистиці підприємств*). Була проаналізована Структура Євростату щодо метаданих ССП (*Еталонні метадані структурної статистики підприємств у структурі Єврометаданих SDMX*).

Щодо видів діяльності К за Насе (операції з нерухомістю, оренда та господарська діяльність).

СЛ публікує окремо показники ССП та показники за видами діяльності К.

Щодо семінару, запланованого на наступний рік (2013)

Основною метою семінару буде аналіз різниць у класифікаціях Насе 1.1 та Насе 2.

Було вирішено, що експерти СЛ представлять процес перерахунку даних ССП у СЛ та практики інших європейських країн. Буде надано інформацію стосовно подвійного кодування Статистичного реєстру. Експерти також представлять методи перерахунку (подвійне кодування, перехідна матриця, мікро та макрорівень).

3. Висновки та рекомендації

Перелічити висновки та рекомендації стосовно заходів, згаданих у ТЗ.

Стосовно коефіцієнтів перехідних матриць різних регіонів.

Рекомендується готувати різні перехідні матриці коефіцієнтів для різних регіонів. Після перерахунку показників регіонів загальна сума дорівнюватиме показнику в цілому по Україні.

Щодо перехідної матриці коефіцієнтів

Коли в Статреєстрі з'явиться запис про ліквідацію підприємства, але в різних адміністративних джерелах показано, що воно ще працює. Рекомендується аналізувати окремо конкретні випадки та визначати конкретні дії.

Щодо кількості знаків перерахунку

Якщо дозволяють можливості, рекомендується робити перерахунки даних на один знак нижче, ніж необхідно для публікації.

Щодо фізичних осіб-підприємців

Згідно з Регламентом, фізичних осіб можна згрупувати в мікро (без обороту), малі або середні підприємства. Перерахунок показників усередині груп стає більш складним.

Якщо вид діяльності фізичної особи не зазначений в Статреєстрі (зазвичай мала частина), рекомендується оцінювати їх згідно зі структурою та використовувати ту саму перехідну матрицю, що використовується для України.

Щодо публікацій для користувачів

Для публікацій не існує суворих вимог або положень. Ми надали деякі рекомендації щодо публікацій ССП. Ці рекомендації засновані на досвіді інших організацій ЄС. Надані також посилання на веб-сторінки різних країн.

1. Графічний аналіз дуже важливий для користувачів, тому він має бути чітким та не заплутаним. Рекомендується в якості відправного пункту використовувати 0 відсотків або 100 відсотків для порівняння змін конкретних показників протягом часового періоду або для порівняння показників у регіонах (активне посилання, 19.11.2012, http://www.bis.gov.uk/assets/biscore/statistics/docs/b/bpe_2010_stats_release.pdf)
2. Рекомендується зазначати в публікаціях конкретну дату наступної публікації замість надання посилання на веб-сторінку.
3. Рекомендується відокремлювати повну та коротку методологію від публікацій. Багато статистичних установ ЄС надають методологію окремо від основних публікацій (активне посилання, 19.11.2012, http://www.bis.gov.uk/assets/biscore/statistics/docs/b/24maymethodology_note.pdf).
4. Рекомендується публікувати показники, що представляють оцінку навантаження на респондентів. Більшість статистик ЄС зазначають у публікаціях час, витрачений на заповнення запитальника. (Кілька років тому ДССУ публікувала цю інформацію).
5. Рекомендується аналізувати уточнення переходу від Насе 1.1 до Насе 2 та надавати інформацію користувачам.

Додаток 1. Технічне завдання

Захід Компонент 1.4. Класифікації у структурній статистиці 1.4.4. Робоча місія

Основна інформація

Статистика Данії, у партнерстві зі Статистикою Фінляндії, Статистикою Литви, Статистичним офісом Словачкої Республіки, Статистичним офісом Іспанії та Статистикою Швеції, реалізовує в Україні проект ЄС Твіннінг "Розробка нових статистичних методологій та показників в окремих галузях статистики відповідно до статистичних стандартів ЄС". Бенефіціаром виступає Державна служба статистики України (Держстат України).

Цей захід реалізовується в рамках компоненту 1.4 Класифікації у структурній статистиці. Метою цього компоненту є перерахунок динамічних рядів структурної статистики підприємств відповідно до рекомендацій ЄС з цього питання.

Цей захід сприятиме досягненню зазначеної вище мети і контрольних показників, вказаних у контракті:

- вдосконалені знання та практичні навички фахівців Держстату України з ретроспективного аналізу даних структурної статистики підприємств з використанням КВЕД-2010, заснованої на NACE, rev.2;
- розроблено проект методики перерахунку динамічних рядів структурної статистики підприємств.

Мета місії

Першочерговою метою місії є:

- Визначення методів оцінки якості перерахованої за КВЕД-2010 інформації зі структурної статистики підприємств.
- Обговорення рівня співставності перерахованої за КВЕД-2010 інформації за 2010-2011 рр. з даними за 2012 рік, що будуть фактично отримані в ході проведення структурного обстеження підприємств з використанням КВЕД-2010.
- Опрацювання вимог Регламенту Комісії (ЄС) № 275/2010 від 30.03.2010 щодо критеріїв оцінки якості структурної статистики підприємств.
- Обговорення питання щодо удосконалення звіту з якості результатів річного вибіркового структурного обстеження малих підприємств у зв'язку з запровадженням КВЕД-2010, а також з урахуванням вимог Регламенту Комісії (ЄС) № 275/2010 від 30.03.2010.

Очікувані результати

- Експерти ЄС провели оцінку якості перерахованої за КВЕД-2010 інформації зі структурної статистики, надали рекомендації щодо удосконалення звіту з якості

результатів річного вибіркового структурного обстеження малих підприємств у зв'язку з запровадженням КВЕД-2010.

- Експерти ДССУ ознайомлені з вимогами ЄС щодо критеріїв оцінки якості структурної статистики підприємств.

Заходи

Орієнтовний графік місії такий:

13.11.2012

Оцінка якості перерахованої за КВЕД-2010 інформації зі структурної статистики підприємств.

Зустріч з п. Товченко

14.11.2012

Оцінка рівня співставності перерахованої за КВЕД-2010 інформації з даними за 2012 рік, що будуть фактично отримані в наступному році в ході проведення структурного обстеження з використанням КВЕД-2010.

Обговорення порядку здійснення перерахунку даних за 2012 рік за КВЕД-2005.

15.11.2012

Опрацювання вимог Регламенту Комісії (ЄС) № 275/2010 від 30.03.2010 щодо критеріїв оцінки якості структурної статистики підприємств.

Презентація ДКСУ звіту з якості результатів річного вибіркового структурного обстеження малих підприємств. Обговорення питань щодо його удосконалення у зв'язку з запровадженням КВЕД-2010, а також з урахуванням вимог Регламенту Комісії (ЄС) № 275/2010 від 30.03.2010.

Обговорення рекомендацій експертів ЄС відповідно до мети місії.

Завдання, що мають бути виконані Держстатом для полегшення місії

Будуть проведені розрахунки за КВЕД-2010 окремих показників структурної статистики за 2010 рік.

Здійснено переклад на українську мову Регламенту Комісії (ЄС) № 275/2010 від 30.03.2010 щодо критеріїв оцінки якості структурної статистики підприємств.

Консультант та партнер

Місія реалізовуватиметься:

Броніславою Камінскене (Литовська Республіка),

Юргою Руксенайте (Литовська Республіка)

Партнером з країни-бенефіціара буде:

департамент структурної статистики та статистики фінансів підприємств Держстату:

- Ірина Жук, директор департаменту, I.Zhuk@ukrstat.gov.ua, тел.287-20-22, внутрішній тел.60-07;

- Маргарита Кузнєцова, заступник директора департаменту, M.Kuznetsova@ukrstat.gov.ua, тел.287-50-33, 60-74;
- Олена Колпакова, заступник директора департаменту-начальник відділу, O.Kolpakova@ukrstat.gov.ua, тел.287-14-33, 64-02.

Час

Місія здійснюватиметься протягом 13-15 листопада 2012 року в Україні.

Звіт

Підсумковий звіт за результатами місії має бути наданий не пізніше двох тижнів після завершення місії.

Додаток 2. Особи, з якими були проведені зустрічі

- Ірина Жук, директор департаменту, I.Zhuk@ukrstat.gov.ua, тел.287-20-22, внутрішній тел.60-07;
- Маргарита Кузнєцова, заступник директора департаменту, M.Kuznetsova@ukrstat.gov.ua, тел.287-50-33, 60-74;
- Олена Колпакова, заступник директора департаменту-начальник відділу, O.Kolpakova@ukrstat.gov.ua, тел.287-14-33, 64-02.